

HET GESLACHT LIPS UIT BAVEL

Gedurende minstens een halve eeuw hebben sommige genealogen getracht een oplossing te vinden, om de bakermat te achterhalen van deze familie, die haar naam wel ontleend zal hebben aan een middeleeuwse stamvader, die de voornaam *Lubbrecht* (= *Liebrecht*) voerde. Het feit, dat de drie overgebleven grafstenen van Bavel, die een wapen vertonen, alle op deze familie betrekking hebben, wijst er op, dat zij destijds tot de notabelen van die plaats moet hebben behoord. Zij zat ook vanaf de XVe tot de XVII eeuw regelmatig in de schepenbank van Ginneken en Bavel. Een hunner, Jacob Janszn. Lips, schepen (1526—1543), voerde blijkens zijn zegel, hangende aan een charter van 13-7-1535: twee in elkaar geschoven open driehoeken (*croix de David* ?), met in 't hart een klein vierblad of kruisje, alles in de vorm van een zespuntige ster. Maar een Laurens Lips, ontvanger te Eindhoven in de XVIIIe eeuw, bezigde het Hollandse wapen Lips (met de dwarsbalk en de koeken) in zijn cachet (medegedeeld door de Heer A. R. Kleyn te Zeist). Wij hebben thans de genealogie kunnen opvoeren tot *Rombout Lips*, geb. omstr. 1390, die een zoon had: *Jan Lips*, geb. omstr. 1420, wonende „opden Leeghen Eyckbergh” te Bavel. Waaruit — voor zover mij bekend — vier kinderen sproten: 1. *Rombout Janszn. Lips*, schepen van Ginneken en Bavel (1512); 2. *Lysbeth Jan Rombout Lips*, tr. *Joost Holtemans*, verm. 1499—1501; 3. *Margriet Jansdr. Lips*, verm. 1499; 4. *Jan Lips*, schepen van Ginneken en Bavel (1499—1503), wonende „opden Leeghen Eyckbergh”, waarover verder zal worden gehandeld. De navolgende Ginnekense schepenakten leken ons zo belangrijk, dat wij die hier in extenso laten volgen, daar zij voor menig speurder van dienst kunnen zijn.

Jan Jan Lips zone ende Adriaen Aerts van Heerl, scepenen in Ghinneken, quamen *Hendrick wylen Anthonis Jan Lips zoons zone* 1) voer hem selven; Cornelis Willem Lambrechts zone van Wijfliet 2), als gemechtich ende in den name van *Adriaen oick des voers. wylen Anthonis Jan Lips zoons zone* 3), voer denwelcken hij hem sterck maecte ende denselven hierin

1) Woonde in 1589 te Ginneken.

2) Was gehuwd met *Lysbeth Engelbert Peter Ghysen* en hertrouwd met *Digne Antonis Antonis sGrauwen*, zuster van de vrouw van *Adriaen Lips*, die volgt.

3) Was gehuwd met *Antonia Antonis Antonis sGrauwen*, uit *Prinsenhage*.

verving; *Robrecht, Jan* ende *Adriaen*, gebruederen, wijlen *Jan Anthonis Jan Lips* zoons zonen voer hen selven⁴⁾; *Jan Robrecht Robbens* zone, als voight ende met hem *Lysbeth Raes Jan Nijs dochter, de moeder*, samentlijck in den name van *Antonissen*⁵⁾, *Jannen, Raesen, Jacoppen, Hubrechten, Lysbeth, Jehenne* ende *Katelijan wijlen Wouter Antonis Jan Lips* zoons kynderen; *Antonis* ende *Jacop*, gebroederen, wijlen *Jacop Anthonis Jan Lips* zoons zonen⁶⁾, de voergen. *Antonis* oudt omtrent XVII jaeren ende de voergen. *Jacop* oudt omtrent XVI jaeren, beyde geadsisteert metten voergen. *Cornelisen Willem Lambrechts* zone van *Wijfliet* ende *Bastiaenen Antonis* zone de *Grauw* als hon curators; *Anthonis wijlen Anthonis Antonis Jan Lips* zoons zone⁷⁾, oudt omtrent XVIII jaeren, geadsisteert met *Pauwelsen Cornelis Jan Ghoris* zone, zijnen oom ende curator; deselve *Pauwels* noch als oom ende voight in den name van *Marie*⁸⁾ ende *Magdalena*⁹⁾ des voers. wijlen *Anthonis Anthonis Jan Lips* zoons dochteren; *Henrick Jans Wagemaeckers* zone, als vader ende voight in den name van *Jannen, Cornelisen, Hendricken, Adrianen, Antonie* ende *Clare*, zijn kynderen, daer moeder af was wijlen *Margriete Antonis Jan Lips* zoons dochter; elck van de *zeven kynderen ende naecomelingen wijlen Antonis Jan Lips* zone voers. in een partije besonere kenden ende lyden, dat zijluyden van ende aengaende de goe-

4) Was gehuwd met een dochter van *Robrecht Brouwers*, waaruit: 1. **ROBRECHT LIPS**, tr. *Maria Vermeulen* (van der Molen) uit *Ginneken*, † *Bavel* 7-10-1621, waaruit o.a.: a. *Jacob Lips*, landmeter (mr. *Cornelis Lips*, eveneens landmeter, te *Breda*, handelt in 1639 met *Dingeman Jacobs Lips* uit *Princenhage*); b. *Antoon Lips*, wonende te *Bavel „aende Voirt“*, tr. *Cornelia*, dr. *Adam Mathys* en *Petronilla*, Gr. de jonge *Rutger Peterszn*, *Papentrugg*; c. *Cornelis Lips*, H. G. meester van *Bavel* (1632) en schepen van *Ginneken* (1647—1653), die de stamvader zou worden van de tak *Lips* uit *Drunen*. Hij liet ook een *Hervormde* tak na, die te *Gilze* het vorsterambt in handen had en waarvan verscheidene leden vermeld zijn als schepen en schoolmeester van *Gilze*; 2. **JAN LIPS**, woonde te *Breda „inde Caterstrate naest 't Begijnhof“*, tr. *Elisabeth Stael*, waaruit o.a.: a. *Willem Lips*, lakenbereider te *Geertruidenberg* (1624); b. *Jan Lips*, suikerbakker te *Dordrecht*; 3. **ADRIAEN LIPS**, stierf zonder nakomelingschap.

5) Was gehuwd met *Elisabeth Severijn Jacobs*, wed. *Bavel* 1607.

6) Deze had slechts twee zonen: 1. **ANTOON LIPS**, notaris, geadmitteerd bij de Raad van *Brabant* met standplaats *Princenhage* (1591), burgemeester (1598), directeur van het dorp (1597) en gemeyntmeester (1598) van *Princenhage*. Hij was gehuwd met *Jenneke Cornelisdr. Oomens*, waaruit o.a. een zoon: *Jacob Lips*, die volgens *Ir. D. A. N. Vriesendorp* te *Hengelo* de stamvader werd van de industrielen *Lips* te *Dordrecht*; 2. **JACOB LIPS**, wonende te *Princenhage* (1599-1629) (zie: *G. C. A. Juten, PAROCHIEËN IN HET BISDOM Breda*, p. 19-20). Hij was gehuwd met *Maria Jansdr. de Grauw*.

7) Was gehuwd met *Heylwich Mertens*, † *Bavel* 14-2-1615.

8) Was gehuwd met *Peter Adriaen Nouts*.

9) Was gehuwd met *Andries Joost Nout Aerts*.

HIER ES BEGRAVEN ANNA ROMBOUT JAN LUBS DOCHTER, WYLEN HENDRICK GEYSBRECHT MEEUS ZYN HUISVROUWE, STERF ANNO XVc LXI DEN XXVI DACH JANUARIUS (sic.) (26-1-1561).

Volgens authentieke akten heeft deze grafzerk betrekking op : **Anna Lips**, dochter van **Rombout Lips**, schepen van Ginneken en Bavel (1552) en **Maria van Heerl**. Zij was de weduwe van **Henrick Gysbrecht Meeus Brocx**, zoon van Gysbrecht Brocx en Henrica van der Molen.

foto Bernard van Gils.

den bij *wijlen Katelijn Hendrick Jan Peter Papenbrugs dochter der voers. wijlen Antonis Jan Lips zoons weduwe, hon moeder ende oudemoeder*¹⁰⁾ respectie was, achtergelaten minlijk ende vruntlijk van melcanderen gescheyden ende gedeylt zijn in manieren naebescreven. Te weten, in den iersten zijn de voergen. *Hendrick ende Adriaen wijlen Antonis Jan Lips zoons zonen tesamen bevallen ende gedeylt opte stede, huysinge, schuere, kooye, hovinge ende erffenisse met heure toebehoorten ende metten erve daeraen liggende onder lant, heyde ende weyde houdende omtrent zeven bunder, gestaen ende gelegen tot Bavel aen 't Kerckeynde, oostwaert aen 's heeren strate, zuydwaert aen wijlen Stoffel Peterss erffgenamen erve, westwaert aen de Hanensvennen ende noertwaert aen Jacop Rombout Lips zoons erve; noch op een stuck lants, geheeten de Nyeuw Heyninge, houdende omtrent acht loopensaet, gelegen tot Bavel aen de Vloeystrate, oostwaert aen Ghijsbrecht Hendrick Eyckberchs zoons erve, zuydtwaert aen wijlen Raphaels de Biest weduwe ende erffgenamen erve ende westwaert aen de voers. Vloeystrate; noch op een stuck lants, geheeten d'*

10) Deze Antonis Lips was de zoon van Jan Lips, brouwer te Bavel, schepen van Ginneken en Bavel (1499-1503) en Lysbeth Jacob Henric Nouts. Zijn broeders en zuster waren: 1. ROMBOUT LIPS, schepen van Ginneken en Bavel (1552), tr. Marie, dr. Michiel van Heerl, kapelmeester v. Bavel (1503), waaruit o.a.: a. mr. Rombout Lips, advocaat bij de Raad van Brabant (1580), wonende te 's-Gravenhage; b. Anna Lips, † Bavel 1561, waarvan de grafsteen hierbij wordt gereproduceerd. (De beschrijving van het wapen op die grafsteen door Bloys v. Treslong Prins in zijn bekend werk, is onjuist. Er zijn geen roosjes boven de boom en in het tweede gedeelte zijn de rozen anders geplaatst). De boom verwijst naar het geslacht Brocx alias Eyckberch, de roosjes naar Lips. Deze Anna Lips was gehuwd met Henric Gysbert Meus Brocx alias Eyckberch, schepen van Ginneken, zn. Gysbert Meus Brocx en Lysbeth Jan Henric Bertrams. Zij hadden een zoon Gysbert Eyckberch, die gehuwd was met een dochter van Jan Bacx, tante van joncker Peter van Dorp, gouverneur van Zaltbommel (1626). Deze Gysbert Eyckberch liet de navolgende kinderen na: 1. Joan Eyckberchs; 2. Lysbeth Eyckberchs; 3. Mayke Eyckberchs; 4. Clairke Eyckberchs; 5. mr. Henric Eyckberch, secretaris van Ginneken, zijn grafzerk te Ginneken, wordt in voormeld werk van Bloys van Treslong Prins beschreven; 6. Anna Eyckberchs, tr. mr. Peter van Berckel, secretaris van Ginneken; c. Michiel Lips, tr. Angela Adriaen Robrecht Peters, wed. 1561. Hun zoon, Jan Lips, schepen van Ginneken en Bavel (1602-1621), † 1625, huwde Anna van den Poel, † 1614, (zie grafsteen), dr. Claes van den Poel, vorster van Ginneken; 2. JAN LIPS, † v. 1536, tr. Engela Robert Peter Wiltens, uit Gilze, waaruit o.a.: a. Jan Lips, die een zoon had, Rombout Lips, † Bavel 1624, tr. Jenneke Adriaen Matheus van Alphen, † 1620. Zie haar grafsteen, die evenals de twee andere, door pastoor Bink tegen de buitenmuur van het lijkenuis op het kerkhof van Bavel werd geplaatst; 3. MARIA LIPS, tr. Jan Cornelis Nijs, schepen van Ginneken en Bavel (1538—1549); 4. JACOB LIPS, waarvan het zegel hierboven werd omschreven, waaruit de XVIIe-XVIIe eeuwse brouwers Lips te Breda; 5. CORNELIS LIPS, † v. 1565, tr. Cathelyn Jan Wouters van Houten.

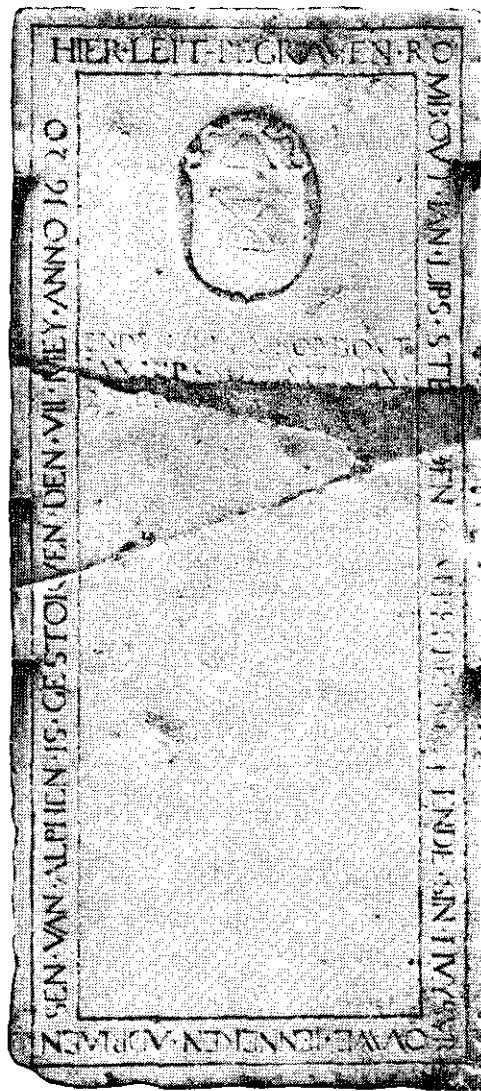

HIER LEYT BEGRAVEN ANNA NICLAESDOCHTER VAN DEN POEL,
HUYSFROU VAN JAN MICHEL ROMBOUT LIPS, SY STERF OPTEN
27 DACH OCTOBRIS ANNO 1614.

Volgens authentieke akten was **Anna van den Poel** de dochter van
Niclaes van den Poel, vorster van Ginneken en Bavel. Haar echtgenoot,
Jan Michiel Rombout Lips, was schepen van Ginneken en Bavel (1607-
1621) en overleden aldaar op 14-1-1625.

foto Bernard van Gils.

Oudelant, gelegen aen de Bavelſche acker, oostwaert ende westwaert aen Adriaen Aerts zoons van Heerle erve, zuydtwaert aen des voergen. Cornelis Willem Lambrechtszoons van Wijfliet erve ende meer andere ende noertwaert aen der kynderen wijlen Antonis Antonis Jan Lips zoons erve; noch op een stuck lant houdende omtrent twee loopensaet, gelegen tot Bavel achter de kercke, oostwaert aen wijlen Raes Antonis Mathys Schelckens zoons erffgenamen erve ende westwaert aen wijlen Stoffel Peter zoons erffgenamen erve ende voers. erve; ende noch op een broeckrecht in de gemeynen van Wervenschot, Camerschot ende Coppersheyninge; vuyt welke hon stede ende erffenissen voers. de voergen. Hendrick ende Adriaen gebruederen jaerlicx vuytreycken sullen moeten een zester rogs erfpachts, noch twee Rijnsgulden 't stuck tot XL Grooten Vleems erfchijns in twee parcellen ende noch tweendertich Rijnsgulden 't siaers ter quytinge in verscheyden parcellen, daer respective jaerlicx uitgaende. Item hier tegens zijn *de zonen wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons* voers. bevallen ende gedeelt op een stuck bempden, houdende omtrent een bunder, gelegen omtrent de hoochbrugge in de Marckhoeck, oostwaert aen den Heydenschenwech, zuytwaert aen wijlen Adriaen Laureys Hendricx zoons erffgenamen erve, westwaert aen de Marck ende noertwaert aen wijlen Cornelis Belgiaerts erffgenamen erve, daer egheenencommer uut en gaet. Item hier tegens zijn *de kynderen wijlen Wouter Antonius Jan Lips zoons* voers. bevallen ende gedeelt op een stuck bempden, houdende omtrent vijf vierendeel bunders, gelegen oick omtrent de Hoehbrugge in de Marckhoeck, oostwaert aen 't stuck bempden voers. ende andere luyden erven ende westwaert ende noertwaert aen de Marck, daer de kynderen wijlen Wouter Antonis Jan Lips zoons voers. jaerlicx vuytreycken sullen moeten achtentwintich stuyvers erfchijns daer jaerlicx uitgaende ende daerenboven sullen de kynderen wijlen Wouter Antonis Jan Lips zoons voers, in verlijkinge van cavale vuyt dit hon stuck bempden tot behoef van de kynderen wijlen Antonis Antonis Jan Lips zoons voers. jaerlicx vuytreycken moeten drye Rijnsgulden 't siaers ter quytinge met vijftich Rijnsgulden eens, te betalen alle jaer op Lichtmisse ende d'ierste chijnsdach daeraff zal sijn te Lichtmisse anno XVc eenentachtich naestcomende. Item tegens 'tgene dat voers. is zijn *de kynderen wijlen Jacop Antonis Jan Lips zoons* voers. bevallen ende gedeelt op vijftentwintich Rijnsgulden 't siaers vuyt ende in mindernisse van vijftich Rijnsgulden 't siaers die Adriaen Jan Lips zone vuyt zekere onderpande tot Ghilze opten Aert gelegen jaerlicx vuytreyct metten chijns daeraff verschenen te Licht-

HIER LEIT BEGRAVEN ROMBOUT JAN LIPS STERF DEN 4 SEPTEMBER 1624 ENDE SIN HUYSVROUWE JENNEKEN ADRIAENSEN VAN ALPHEN, IS GESTORVEN DEN VII MEY ANNO 1620 ENDE ADRIAEN ROMBOUT JAN LUPS (sic) SONE STERFT DEN (23-1-1652).

Volgens authentieke akten was hun zoon **Adriaen Lips**, brouwer in 't KLAVERBLAD (1620) en poorter van Breda (13-11-1627). Hij huwde te Bavel op 22-4-1617 **Catharina Aert Peter EYCKMANS**. Het is mogelijk, dat zijn vader **Rombout Jan Lips**, landmeter was, wat zijn wapen zou verklaren.
foto Bernard van Gils.

misse anno XVc ende tachtentich lestleden ; noch op vier veertelen rogs erfpachts uut ende in mindernisse van thien ende een half veertelen rogs erfpachts ten erve uitgegeven zijnde, die Jan Symonss oick tot Ghilse op ten Aert jaerlicx uutreyct metten pacht daeraff verschenen te Lichtmisse anno XVc ende tachtentich lestleden. Item hier tegens zijn *de kynderen wijlen Antonis Antonis Jan Lips zoons voers.* bevallen ende gedeelt opte andere vijftentwintich Rijnsgulden 't siaers van de vijftich Rijnsgulden 't siaers op Adriaen Jan Lips zone voers. metten chijns daeraff verschenen te Lichtmisse anno XVc ende tachtentich lestleden evengelijck utgaende ; noch op een stuck erfs, geheeten de Bersseldonck, houdende omtrent een bunder, gelegen in Voirtste Broeck, oestwaert aen Mathijs Willem Mathijs zoons erve, zuytwaert ende noertwaert aen de Leye ende westwaert aen wijlen Wierick Andries Peters zoons erffgenamen erve, uut welck stuck erfs voers. de kynderen Antonis Antonis Jan Lips zoons voers. jaerlicx uutreycken sullen moeten twee Rijnsgulden ende thien stuvers 't siaers ter quytinge den penning zesthien den erffgenamen wijlen mr. Adams van den Keessel daer jaerlicx utgaende ende noch zijn de kynderen Antonis Antonis Jan Lips zoons voers. bevallen ende gedeelt opte drye Rijnsgulden 't siaers ter quytinge met vijftich Rijnsgulden eens, die hen de kynderen wijlen Wouter Antonis Jan Lips zoons voers. jaerlicx moeten vuytreycken, gelijk voers. is. Ende hier tegens zijn *de kynderen Henrick Jans Wagemackers zoons voers.* bevallen ende gedeelt op een stuck bempden, houdende omtrent drye bunder, gelegen tusschen Dorst ende Molenschot onder de vierschaere van Ghilse, eertijts van de weduwe ende erffgenamen wijlen Antonius Engbrecht Mathijs zoons vercregen zijnde, daer egheenen commer uut en ghaet ; noch op zess ende een half veertelen rogs erfpachts van de thien ende een half veertelen rogs erfpachts op Jan Symons voers. evengelijck utgaende metten pacht daeraff verschenen te Lichtmisse anno XVc ende tachtentich lestleden. Ende in der manieren bovengescreven bedancten hen de partijen voergen. goeder scheydinge ende deylinge van de goeden voers. verthyende d'een op des anders gedeelte zoe dat behoort. Actum anno XVc ende tachtentich acht daghe in Februario.

Adriaen Aerts zone van Heerl ende Jan Mathijs Meren zone, scepenen in Ghinneken, quamen *Robrecht wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone* in een partije ; *Jan desselve wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone* zijn brueder in de tweede partije ende *Adriaen desselven wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone* hon brueder in de derde partije, verclaeren ende bekenden dat zij van ende aengaende de twee stucken bemp-

den naebescreven tussen hen oft eenighe van hen gemeyn geweest hebbende met melcanderen geaccordeert ende overcomen ende daer af van melcanderen gescheyden ende gedeelt zijn, alzo dat de voergen. Jan wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone daer aff hebben zal d'een stuck bempden, houdende omtrent anderhalf bunder, in de Vucht tusschen de dijcken gelegen, daer de voers. Jan jaerlicx vuytreucken zal moeten omtrent drye Rijngulden ende thien stuvers, elcken Rijngulden tot XL Grooten Vleems 't siaers, daer jaerlicx vutgaende; item dat daer tegens de voergen. Adriaen wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone hebben zal d'ander stuck bempden, houdende omtrent een bunder, gelegen omtrent de hoochbrugge n de Marckhoeck, oostwaert aen den Heydenschen wech, zuydwaert aen wijlen Adraen Laureys Henricx zoons erffgenamen erve, westwaert aen de Marck ende noertwaert aen Cornelis Belgiaerts erffgenamen erve, daer egheenen commer uut en ghaet ende tegen 't gene dat voers. is bekende de voergen. Robbrecht wijlen Jan Antonis Jan Lips zoons zone hon broeder met gelde voldaan ende vernuecht te zijn, alzo dat zij partijen voergen. hen in manieren boven gescreven bedancten goeder scheydinge ende deylinge van de bempden voers., verthyende d'een op des anders gedeelte zoe dat behoort zonder argelist. Actum anno XVC ende LXXX negen dage in Februario 11).

Brussel.

B. W. van Schijndel.

11) Stadsarchief Breda. Vestbrieven Ginneken. Reg. no. 685; akten van 8-2-1580 en 9-2-1580. De Heer Rehm, adjunct commies van het Gemeente-archief van Breda vond het zegel van Jacob Janszn. Lips (1535). Antoon Jacobszn. Lips, notaris en burgemeester van Princenhage, was tevens, blijkens een mededeling van Pater Placidus, „gesworen lantmeter van den Prins van Oranje” (1613). Mr. Cornelis Lips, landmeter, voornoemd, was zijn zoon. Deze had nog een broer, „Heer ende Meester” Anthonius Lipsius, licentiaat in de beide rechten en advocaat te Breda, waar hij in 1636 schepen was. Is er een zegel van hem bekend?